

BS 548
M5
V. 25

ELENCHUS
AUCTORUM ET OPERUM

QUI IN HOCCE VOLUMINE CONTINENTUR.

PEQUIGNY. — JOANNES A GORCUM. — ESTIUS. — CORNELIUS A LAPDÆ.

In Epistolas D. Pauli I et II ad Timotheum; ad Titum; ad Philemonem; ad Hebræos, Commentaria.

WOUTERS.

Questionum selectarum in Epistolas D. Pauli Dilucidatio.

FROMNDUS.

In Epistolas Catholicas D. Jacobi; I et II D. Petri; I, II et III D. Joannis, et D. Judæ, Commentaria.

WOUTERS.

In Epistolas Catholicas Dilucidatio.

IDEM.

Quæstionum selectarum in Apocalypsim D. Joannis Dilucidatio.

GAGNÆUS. — BOSSUET.

In Apocalypsim Commentaria

INDEX RERUM.

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y BELLEZ

15444

Excudebat Wigne,

in viâ dictâ d'Annoiss, hors la barrière d'Enfer.

MONITUM.

Hunc igitur *Cursum Scripturæ sacræ completum*, cum totâ prostrati animi demissione, Sanctæ Sedis judicio libens submitto; et, si quid, vel immodicâ celeritate abreptus, vel scientiæ infirmitate delusus, vel immensâ millium arduarumque rerum copiâ distractus, sanctum dogma, sanctam moralem, sanctam disciplinam tantisper lædens, inscius certè non ultroneus ediderim, totum istud heterodoxum absque misericordiâ citò sit anathema. Quæcumque autem in operibus meis approbaverit GREGORIUS XVI, cum summâ sul laude et summo Ecclesiæ bono feliciter regnans, festinus approbo; quæcumque ut minùs rectè sonantia damnaverit, damno; quia scientia mea, coram scientiâ Domini mei, Doctoris mei, Judicis mei, tanquam lucernula coram sole meridiano evanescit. Ego enim, ut quivis omnimodè catholicus, sanctam Ecclesiam Romanam, cujus summus Pontifex visibile solus est et immediatè caput, sub Christo invisibili capite, profiteor esse matrem dominamque omnium Ecclesiarum, centrum unitatis, fontem omnis jurisdictionis, interpretem omnis veritatis, normam omnis justitiæ, judicem omnis controversiæ, custodem infallibilem et indefectibilem doctrinæ sanctæ; ex his autem quibus pollet Ecclesia titulis, ipsa decus et potestatem adipiscitur, mihi verò totidem protinùs incumbunt officia.

Si enim mater est Ecclesiarum quæ ipsæ parturientes et fœcundæ sunt oves, quantò magis et mater est mei, inter agnellos infirmissimi, nihil ex me meisque viribus creare valentis! Imò illa mihi mater est præ cæteris matribus; nati siquidem qui matre indigerunt ut in lucem venirent, labentibus annis corroborati, suis necessitatibus abundè suppetere possunt; ego verò nec sine eâ nasci, nec sine eâ vivere queo; vitis enim est gemmam suam germinans et nutriens; quocumque momento ab ejus vitâ vita mea discesserit, pereò, perii. Cùm verò mater mea sit, oportet ut quasi infantulus nomen ejus semper in ore, bonum ejus semper in mente, amorem ejus semper in corde feram, illius lætitiis lætus, illius doloribus dolens.

Si omnium domina est Ecclesiarum, quantò magis est humillimi domina sacerdotis! Hujus ergo præceptis impulsibusque docilem me præstare debeo, solius ejus scientiæ sciens, solius ejus sapientiâ sapiens.

Si centrum est unitatis, nusquam aliò centrum illud mihi investigandum, ac propterea omne prorsùs abjicere debeo quod se ab eâ sejungit, omnique adhærere quod ei adhæret. Extra eam scilicet omnes, vel schismatici frangunt unitatem, vel hæretici quandam veritatem abnegant; aut erroris alicujus venenum diffundunt.

Si omnis jurisdictionis fons est, memetipsum non possum mittere; cum eâ debeo consociari, nec ullam mihi veram potestatem creditam arbitrari, nisi quam ipsa mediâtè vel immediâtè commiserit.

Si omnis est veritatis interpres, meas omnes cogitationes ipsi submittere debeo, ideòque tanquam verum credere et amplecti quod illa verum pronuntiârit, falsum verò habere et abominari, quod tanquam falsum exploderit vel notâ affecerit.

Si omnis est justitiæ regula, omnes illi actiones meas debeo subjicere, ac tanquam bonum approbare quod ipsa bonum declaraverit, malum autem repudiare quod ipsa malum edixerit.

Si omnis controversiæ iudex est, omnes meas difficultates ejus pedibus debeo substernere; omnemque rem quamlibet claram, certam ac definitam agnoscere, statim ut illa pronuntiaverit. *Roma locuta est, causa finita est.*

Si divini fidei moralisue depositi custos infallibilis est, credere debeo omnes quas tulit

007726

approbationis sententias iustas esse, omniaque doctrinalium damnationum decreta quae condidit, meritissima. Eam insuper solum audire deo, quoniam ipsa sola, seu dubitantis animi cruciatus comprimens, seu errantis ingenii nubes discutens, intellectus mei instabiles motus sistere potest, si omne quod credendum docet crediderim, quia omne quod verum est credam; ipsaque sola pacem cordi meo infundere, omnem scilicet ab eo remorsus ac stimuli possibilitatem amovendo, si omne quod agendum praescribit egerim, quia omne quod bonum est agam.

Si indefectibilis est, non inter ista versatur quae vitae mortisque vices per recentiora decem et novem secula subierunt; è contra fixum animis esse debet omne quod extra Ecclesiam vivit mortis esse obnoxium, quantumvis exteriori sanitatis specie diuturnitatem longevitatemque ominetur.

O sancta Romana Ecclesia! qualem te Christus stabilivit, titulisque et praerogativis honestavit, ita in religione necessariam te profiteor, ut nisi divinitus extares, creanda ab hominibus esses, spirituum orbem regendi et componendi causa. Tibi ex praecordiis inherendum; et, eò quòd sis, gratiae Deo litandae sunt in perpetuum.

O sancta Romana Ecclesia! quotquot, post Christum, edidisti oracula typis celebrare jamjam gestio speroque, ut apprimè noscat orbis universus quantà, in omni tempore, sapientia, doctrinà, providentià, sanctitateque eminueris.

O sancta Romana Ecclesia! si te verbo quolibet unquam laedere audeam, adhaereat lingua mea faucibus meis, quippe matricida foret; et si quid adversus te dextera mea delineare audeat, arescat et oblivioni detur, quippe matricida foret.

O sancta Romana Ecclesia! quotiescumque aliquid de te faustum audio, nempe populum quemdam qui sedebat in umbrà mortis ad lumen tuum accessisse, vel magni nominis peccatorem in gratiam tecum rediisse, vel scriptorem quemdam impium iisdem quibus anlea te lacessiverat armis, amicum nunc te adjuvare, tunc dilatatur cor meum ac gaudio superabundat. È contra, si quis te calumniis aut facinorosis operibus insectatur, si quis te deserit, immenso dolore affligor; sed te eò majori veneratione eoque magis filiali amore prosequor quò te saeviores appetunt injuria, ut molestiores attingunt proditioes; eò arctiori vinculo tibi adhaereo, quò insolentius tua potestas contemnitur; quia sprete dignitati sublimitati, accedit magni decus infortunii, sacraque nobilitas in te corona erumnarum. Plagas tuas oculis operio et lacrymis irriro, ex illisque spero, sicut olim è cruce martyrum, emergas patientià gloriàque eminentior. Quid tibi persecutiones, quid proditioes, quid calumniae, quid apostasia, nisi coram sole nebulae? Aliquantisper fulgorem ejus obscurare videntur; intactum verò ab his inviolatumque sidus procedit, tanquam sponsus è thalamo. In te senilis majestas juvenili robori sociatur, quia Fundatoris tui ad exemplum, formà enites semper antiqua semperque novà.

O sancta Romana Ecclesia! quid de te sentiam aperui, intima mea tibi patent; gaudebo, et sufficit mihi, si, quamvis ex me ipso nec scientem nec sapientem, in agendo me stimula-verint pura causa, et purus finis, gloria nempe Dei ac Virginis Deiparae, tulque ipsius bonum, et Cleri catholici decus.

Et sic me adjuvet Deus Optimus Maximus, tueatur immaculata Virgo Maria, aspectu excitet Ecclesia, exoptetque Clerus ut alios omnes sanctae doctrinae ramos, Biblicorum ac Theologicorum instar, magis ac magis faustè indefessus excolam!

L'Abbé Migne.

SEQUUNTUR PICONII, ESTHI ET CORNELII A LAPIDE
IN D. PAULI EPISTOLAS COMMENTARIA.

IN EPISTOLAM I AD TIMOTHEUM

Praefationes.

Timotheus, Lystris in Lyconia natus, ex patre gentili, et matre Judaë, sed christianâ, cui nomen Eunice, in Christi fide fuit educatus, et à pueritiâ sacris Literis eruditus, et, ob egregias animi dotes, maxime apud suos concives et vicinos existimationis, et propter hæc omnia S. Paulo apostolo ita gratus, ut, cum Lystram pervenisset, Timotheum, licet juvenem et adolescentem, assumpserit suae peregrinationis comitem et praedicationis socium; Act. 16, v. 5.

Quantum autem apud talem, et tantum doctorem et magistrum tam egregius discipulus profecerit in fide, in sacra doctrinâ, in omni sanctitate, et in apostolico animarum zelo, testis sit nobis, et quidem indubitatus, ipsemet apostolus Paulus, qui hæc in Epistola, cap. 10, v. 2, Timotheum vocat *filium suum dilectum*. Graecè, *τὸν υἱόν* id est, germanum; Syr., *verum*; Arab., *sincerum*, id est, prae cæteris omnibus verum, legitimum, in nullo degenerem, sed qui patrem per omnia refert.

Et ad Philipp. 2 cap., v. 20: *Neminem, inquit, habeo mihi tam unanimum*; quasi Timotheus eundem animum, idem cor, eundemque sensum haberet ac Paulus; et quasi, ut ait D. Chrysostomus, factus fuisset novus Paulus.

Ex hæc Timothei cum D. Paulo unanimitate, quidni factum credam? Quòd Paulus suis in Epistolis Timothei nomen tam saepe cum suo nomine miscet et conjungit, quidni et factum putem? Quòd Paulus Timotheum, quasi suum à latere legatum, frequenter

mittit quò non potest ipsemet ire; quidni et quòd Epheso Paulus à fabris Diana compulsum exire, Timotheum ibi reliquit episcopum, imò archiepiscopum et primatem, qui Evangelii semina à Paulo projecta foveat et excolat tanquam Paulus alter?

Huc ergo admirabili Timotheo non Ephesinae Ecclesiae tantum episcopo, sed et omnium Asiae Minoris Ecclesiarum primati, binas Paulus scripsit Epistolas, et eum non tanquam christianum quemlibet, sed tanquam plebis christianae doctorem, instituat de iis quae suae agere, seu docere debeat.

Ac primò quidem in hæc priori Epistola illum instruit de doctrinâ, seu quid non docendum, quid verò docendum.

Deinde de cultu Dei, quòd ante omnia Deus sit orandus, à quibus, ubi, et quomodo.

Tertiò de ordinatione ministrorum; quae in episcopo et diacono dotes requirantur, et consequenter qualis ipse debeat esse, et quales ordinare.

Quartò praedicat suboriturus haereses, contra quas Timotheum praemunet et armat.

Quintò, docet eum quomodo erga omnes et singulos fideles, pro varietate statum, se gerere debeat.

Sextò, servos docet obedientiam; divites humilitatem et liberalitatem; denique Timotheum hortatur ad omnia vitia fugienda, ad omnem justitiam sedulo sectandam; imprimis verò ut fidei depositum servet, novaque vitet dogmata.

Et hæc est hujus Epistolae substantia.

Ubi autem, et quando scripta fuit hæc prior ad Ti-

Duae Pauli ad Timotheum Epistolae, et una ad Titum, argumenti ratione similes inter se, atque adhaesunt. Instruunt enim episcopum, et praecipus ejus officii partes explicant. Quanquam id prae reliquis duabus uberius, atque operosius in primâ ad Timotheum Epistola praestatur. Cujus quidem scribendae ea fuit occasio, quòd Apostolus Epheso discedens, Timotheum illi civitati episcopum praecisset, demandatâ ei curâ ut adversus judaizantes alioque evangelicae doctrinae corruptores, qui partim exorti jam erant, partim exorturi ab ipso praevidebantur, sedulo vigilaret. Nam Timotheum à Paulo fuisse ordinatum Ephesinae Ecclesiae episcopum, praeterquam quòd ex hæc ipsâ Epistola satis intelligitur, auctores sunt Eu-

sebius, lib. 3 ecclesiast. Hist., cap. 4, et Sophronius apud Hieronymum in catalogo, quorum posterior etiam testatur eum ibidem glorioso martyrio coronatum. Hunc igitur Apostolus instituit, non ut Christianum quemlibet, sed ut christianae plebis episcopum atque doctorem; tametsi non solus Timothei causâ scripta est hæc Epist., sed ut in illo omnes Ecclesiarum antistites, officii sui rectè administrandi praecipia acciperent. Primum autem Timotheum commonefacit injunctae sollicitudinis, et vigilantiae contra eos qui legem fabulasque judaicas Evangelio miscebant. Praecipit deinde publicas orationes pro omnibus fieri, subjungens obiter quomodo mulieres in ecclesiâ gerere se debeant. Mox quales ordinari sint episcopi et

mothem Epistola, variant auctores. Quod locum quidem, aliqui juxta Græcum et Syriacum volunt quod è Laodicea scripta sit; alii probabilis putant è Macedonia, idque videtur insinuatum 1 cap., v. 5. Ita Baronius, Estius, etc.

Jam vero circa tempus est apud auctores variatio. Baronius, et post ipsum plerique volunt scriptam esse anno Christi 57, post primam, et ante secundam ad Corinthios; at recentiores aliqui, re, ut putant, accuratius examinata, volunt multo tardius scriptam, scilicet anno 64, juxta Dominum de Tillemont, imò anno 66, juxta P. Mauduit.

Hæc studioso lectori examinanda relinquo; videat P. Mauduit, in præfatione primæ Epistolæ ad Timotheum, et in dissertatione 2.

diaconi præscribit. Quarto capite præmittit, in Timotheo, Ecclesiam contra futuras atque instantes hæreses. Post hæc, variis eam doctrinis instruit, ut de senioribus et junioribus admonendis, de viduis alendis, de presbyteris honorandis ac judicandis: item de servorum officio, de vitanda avaritiâ, de divitiis hujus sæculi, deque aliis in genus, que omnia mirifice conferunt ad rectam Ecclesiarum gubernationem. Porro quia Timotheus fuerit, ex Actis apostolicis et Paulinis Epist. perspicuum est: fuit sanè, ut conjunctissimus ita et probatissimus Pauli discipulus; de quo Philipp. 2: *Neminem, inquit, habeo tam unanimum, qui sincerâ affectione, pro vobis sollicitus sit.* Scripta est autem hæc Epist. postquam Paulus

Videat et D. de Tillemont, *Mémoires sur saint Paul, art. 47, l'an de Jésus-Christ 64; et note 74 sur saint Paul.*

Porro omittendum non puto quod hæc ad Timotheum et ad Titum Epistolæ vocentur hierarchicæ, quia docent ea quæ ad ecclesiasticam disciplinam institutam spectant, et quia sicut ad Timotheum et ad Titum scribit Apostolus, ut et ad omnes Ecclesiæ antistites pleraque sua verba dirigat, quibus discant quales esse, et qualiter regere, debeant.

Hinc D. Augustinus, de Doct. christ., lib. 4, cap. 16, omnes episcopos et Ecclesiæ ministros hortatur ut hæc Epistolæ præ oculis semper habeant, easque continuè legant et meditentur, tanquam sibi scriptas.

Epithes relicta, sicut habetur initio 20 cap. Actuum, protectus esset in Macedonia. Id quod ipse Epist. verba statim initio declarant. Unde, cum cardinale Baronio, colligimus in Macedonia scriptam esse. Nam quod è Laodicea missam, qua civitas est Asia minoris, loquuntur argumenta quædam et subnotationes, rationem non habet: præsertim cum affirmet ipse Apost. in Epist. ad Coloss. longè posterius scripta, cap. 2, se Laodicensium visum non fuisse. Quo etiam argumento dudum ostendimus illum locum, Coloss. 4: *Et eam que Laodicensium est, vos legatis,* de Epist. aliqua Pauli quam is Laodiceæ scripsit, non posse intelligi.

IN PRIMAM AD TIMOTHEUM EPISTOLAM Commentaria.

CAPUT PRIMUM.

1. Paulus, apostolus Jesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Jesu spei nostræ:
2. Timotheo dilecto filio in fide. Gratia, misericordia et pax à Deo Patre et Christo Jesu Domino nostro.
3. Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi, cum irem in Macedonia, ut denuntiarem quibusdam ne aliter docerent,
4. Neque intenderent fabulis, et genealogiis interminatis; quæ questiones præstant magis quam ædificationem Dei, quæ est in fide.
5. Finis autem præcepti est charitas de corde puro, et conscientia bonâ, et fide non ficta:
6. À quibus quidam aberrantes, conversi sunt, in vaniloquium.
7. Volentes esse legis doctores, non intelligentes neque que loquuntur, neque de quibus affirmant.
8. Scimus autem quia bona est lex, si quis eâ legitime utatur:
9. Sciens hoc quia lex justo non est posita, sed injustis et non subditis, impiis et peccatoribus, sceleratis

CHAPITRE PREMIER.

1. Paul, apôtre de Jésus-Christ par l'ordre de Dieu notre Sauveur, et de Jésus-Christ notre espérance;
2. A Timothee son cher fils dans la foi. Que Dieu notre Père, et Jésus-Christ notre Seigneur vous donnent la grâce, la miséricorde et la paix.
3. Je vous prie, comme je l'ai fait en partant pour la Macédoine, de demeurer à Ephèse, et d'avertir quelques-uns de ne point enseigner une doctrine étrangère.
4. Et de ne point s'arrêter à des fables et à des généalogies sans fin, qui servent plutôt à exciter des disputes, qu'à fonder par la foi l'édifice de Dieu.
5. Or, la fin des commandemens c'est la charité qui naît d'un cœur pur, d'une bonne conscience et d'une foi sincère,
6. Dont quelques-uns se détournant, se sont égarés en de vains discours,
7. Volant être les docteurs de la loi, et ne sachant ni ce qu'ils disent ni ce qu'ils affirment.
8. Or, nous savons que la loi n'est bonne, si on en use selon l'esprit de la loi,
9. En reconnaissant que la loi n'est pas pour le juste, mais pour les méchants et les esprits rebelles

tis et contaminatis, parricidis et matricidis, homicidis,

10. Fornicariis, masculorum concubitoribus, plagiaris, mendacibus et perjuris, et si quid aliud sana doctrinæ adversatur,

11. Quæ est secundum Evangelium gloriæ beati Dei, quod creditum est mihi.

12. Gratias ago ei qui me confortavit, Christo Jesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit, pones in ministerio:

13. Qui prius blasphemus fui, et persecutor, et contumeliosus; sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.

14. Suberundavit autem gratia Domini nostri, cum fide et dilectione, quæ est in Christo Jesu.

15. Fidelis sermo, et omni acceptione dignus, quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum.

16. Sed idem misericordiam consecutus sum, ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam, ad informationem eorum qui credituri sunt illi, in vitam æternam.

17. Regi autem seculorum immortalis, invisibilis, soli Deo, honor et gloria in secula seculorum. Amen.

18. Hoc præceptum commendo tibi, fili Timothee, secundum præcedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam,

19. Habens fidem, et bonam conscientiam, quarum quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt:

20. Ex quibus est Hymeneus, et Alexander, quos tradidit Satana, ut discant non blasphemare.

ANALYSIS.

Præmissâ salutatione Timotheo propriâ et singulari, v. 1 et 2, Apostolus Timotheum instruit de doctrinâ.

Ac primò abstinendum à vanis questionibus: hinc obsecrat illum ut sese viriliter opponat quibusdam legis doctoribus fabulas invidiosas et genealogias que lites generant docentibus, v. 3 et 4.

Docenda verò sunt quæ fidem, charitatem et bonos mores promonent, quæ charitas scopus est legis, v. 5.

A scopo itaque aberrant illi doctores ad vaniloquia conversi, legemque ignorant, cuius se doctores esse gloriantur, v. 6, 7.

Hoc dicens in eos, ait Apostolus, homines carpo, legem non vituperò: lex enim in se bona, sed eâ utendum juxta scopum legis, v. 8.

Inprimis autem sciendum quod lex justis non est posita, sed peccatoribus, sceleratis, etc.

PARAPHRASIS.

1. Paulus apostolus Jesu Christi ex mandato Dei, nostræ salutis auctoris, et ex mandato Jesu Christi, in quo spes nostra,

2. Timotheo, suo in fide germano filio: gratia tibi sit et misericordia et pax à Deo Patre nostro, et à Jesu Christo Domino nostro.

3. Rogo, sicut et rogavi te, Epheso descendes in Macedonia iturus, scilicet ut Ephesi remaneres, et

pour les impies et les pécheurs, pour les scélérats et les profanes, pour les meurtriers de leur père ou de leur mère, pour les homicides,

10. Pour les fornicateurs, les abominables, les voleurs d'esclaves, les menteurs, les parjures, et s'il y a quelque autre chose qui soit opposée à la sainte doctrine,

11. Qui est selon l'Évangile de la gloire de Dieu bienheureux, l'Évangile qui m'a été confié.

12. Je rends grâces à Notre-Seigneur Jésus-Christ, qui m'a fortifié, de ce qu'il m'a jugé fidèle, en m'établissant dans son ministère;

13. Moi qui étais auparavant un blâphémateur, un persécuteur et un ennemi outrageux; mais j'ai obtenu miséricorde de Dieu, parce que j'ai fait tous ces maux dans l'ignorance, n'ayant pas la foi.

14. Et la grâce de Notre-Seigneur s'est répandue sur moi avec abondance, en me remplissant de la foi et de la charité qui est en Jésus-Christ.

15. C'est une vérité certaine, et digne d'être reçue avec une entière déférence, que Jésus-Christ est venu dans ce monde sauver les pécheurs, entre lesquels je suis le premier.

16. Mais aussi j'ai reçu miséricorde, afin que je fusse le premier en qui Jésus-Christ fit éclater son extrême patience, et que je servisse d'exemple à ceux qui croiront en lui, pour avoir la vie éternelle.

17. Au Roi des siècles, immortel, invisible, à l'unique Dieu, soit honneur et gloire dans les siècles des siècles. Amen.

18. Ce que je vous recommande donc, mon fils Timothee, c'est qu'accomplissant les prophéties qu'on a faites autrefois de vous, vous vous acquittiez de tous les devoirs de la milice sainte.

19. Conservant la foi et la bonne conscience, à laquelle quelques-uns ayant renoncé ont fait naufrage en la foi.

20. De ce nombre sont Hyménée et Alexandre, que j'ai livrés à Satan afin qu'ils apprennent à ne plus blasphémer.

ANALYSIS.

Præmissâ salutatione Timotheo propriâ et singulari, v. 1 et 2, Apostolus Timotheum instruit de doctrinâ.

Ac primò abstinendum à vanis questionibus: hinc obsecrat illum ut sese viriliter opponat quibusdam legis doctoribus fabulas invidiosas et genealogias que lites generant docentibus, v. 3 et 4.

Docenda verò sunt quæ fidem, charitatem et bonos mores promonent, quæ charitas scopus est legis, v. 5.

A scopo itaque aberrant illi doctores ad vaniloquia conversi, legemque ignorant, cuius se doctores esse gloriantur, v. 6, 7.

Hoc dicens in eos, ait Apostolus, homines carpo, legem non vituperò: lex enim in se bona, sed eâ utendum juxta scopum legis, v. 8.

Inprimis autem sciendum quod lex justis non est posita, sed peccatoribus, sceleratis, etc.

PARAPHRASIS.

1. Paulus apostolus Jesu Christi ex mandato Dei, nostræ salutis auctoris, et ex mandato Jesu Christi, in quo spes nostra,

2. Timotheo, suo in fide germano filio: gratia tibi sit et misericordia et pax à Deo Patre nostro, et à Jesu Christo Domino nostro.

3. Rogo, sicut et rogavi te, Epheso descendes in Macedonia iturus, scilicet ut Ephesi remaneres, et

quibusdam præceperas ne aliter docerent quam nos.

4. Neque judicis fabulis intenderent et longissimis generationum narrationibus, quæ disputationes pariant, pietatem verò non promonent, quæ per fidem edificatur.

5. Præcepti divini scopus est charitas, procedens à voluntate pravis cupiditatibus purificatâ, ex conscientia bonâ, et ex fide sincera.

